

UČEBNÉ OSNOVY - VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

UČEBNÉ OSNOVY SÚ VYPRACOVANÉ K NOVÉMU VYUČOVACIEMU PREDMETU

Pri Variante B v IŠkVP - Disponibilné hodiny sú využívané v plnom rozsahu k novému vyučovaciemu predmetu Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Pre 5., 6., 7., 8. a 9. ročník - schválené MZ, dňa: 24. 08.2016

Vypracovala: PaedDr. Andrea Papp

Základná škola a gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium Moldava nad Bodvou

UČEBNÉ OSNOVY K NOVÉMU VYUČOVACIEMU PREDMETU - VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Školský rok: 2016/2017

Ročník: piaty

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne

Školský rok: 2016/2017

Ročník: šiesty

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne

Školský rok: 2016/2017

Ročník: siedmy

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne

Školský rok: 2016/2017

Ročník: ôsmy

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne

Počet vyučovacích hodín od 2019/2020: 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne

Školský rok: 2016/2017

Ročník: deviaty

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebné osnovy Výchovy k manželstvu a rodičovstvu vychádzajú z Koncepcie Výchovy k manželstvu a rodičovstvu (ďalej VMR), ktorá vyplýva z potreby riešiť aktuálne otázky súčasnej spoločnosti. Neexistuje ľudské spoločenstvo, ktoré by nemalo svoj étos a v rámci neho aj usporiadanie vzájomných vzťahov, súčasťou ktorých sú primárne vymedzené sexuálne vzťahy, spôsob spolužitia generácií i formálne uznaný zväzok muža a ženy predstavujúci určitú formu manželstva. Doterajšie formy uzatvárania manželstva boli viac-menej motivované rodinnými, statusovými, náboženskými a ekonomickými záujmami. V súčasnosti preferuje mladá generácia skôr základnú motiváciu lásky k realizácii manželstva, ku ktorej potrebuje byť kompetentne pripravovaná.

Ľudská sexualita „priamo či nepriamo zasahuje do života každého človeka, usmerňuje jeho myslenie a ovplyvňuje i jeho správanie. Je dôležité, aby všetci mladí ľudia, žiaci základných a stredných škôl, dostali kvalitné a plnohodnotné informácie z oblasti partnerských a manželských vzťahov i z výchovy k rodičovstvu predtým, ako sa stretnú s

konkrétnymi životnými, spoločenskými i partnerskými situáciami“ (Konceptia VMR). Východiskovými materiálmi pre tvorbu VMR boli Konceptia štátnej rodinnej politiky (Uznesenie vlády č. 389/1996), Komplexný program prevencie nákazy HIV/AIDS, (Uznesenie č. 390/1996 a Národný program podpory zdravia 659/1991).

Táto koncepcia implicitne v sebe zahŕňa i problematiku sexuálnej výchovy spracovanú v učebných osnovách pre základné a stredné školy v roku 1994 (č. 4028/94-212) a predstavuje návrh akceptovateľný rôznymi názorovými skupinami. Jej základnou ambíciou je pomáhať deťom a mládeži uvedomiť si, „že príprava na rodinný život nie je menej dôležitá ako príprava na povolanie a poskytnúť jej účinnú pomoc. Podstatnou časťou prípravy je také zvládnutie vlastnej sexuality, aby v zmysle definície sexuálneho zdravia „obohacovala“ osobnosť, zlepšovala jej vzťahy k ľuďom a rozvíjala schopnosť lásky“. (WHO Kodaň, 1974)

Formovanie osobnosti žiakov neovplyvňujú len vedomosti, ale aj ich morálno-vôľové vlastnosti a potrebné sociálne zručnosti. To sú aj základné predpoklady, ktoré umožňujú realizovať cieľ VMR na školách, t.j. „...vychovávať sociálne, morálne a emocionálne zrelé osobnosti, schopné konať a správať sa v súlade s etickými normami a hodnotami uznávanými danou spoločnosťou vo svojom sexuálnom, manželskom a rodinnom živote“. V oblasti VMR sa prelínajú tri oblasti: kognitívna (poznávací) - spočívajúca v pochopení a získavaní istého množstva poznatkov, emocionálna (citová) - charakterizovaná akceptáciou a utváraním názorov a postojov, vôľová - prejavujúca sa v konaní a správaní, v ktorých cieľovou oblasťou je oblasť vôľová. Cieľom VMR je dosiahnuť „aby žiak základnej a strednej školy na základe získaných poznatkov a vybudovaného hodnotového rebríčka konal a správval sa v súlade s morálnymi zásadami spoločnosti, vedel odolávať negatívnym vplyvom okolia a dokázal v dospelosti vybudovať harmonické partnerské vzťahy založené na láske, úcte, vernosti, tolerancii a zodpovednosti, dokázal byť zodpovedným a láskavým rodičom“ (konceptia VMR).

Konceptia VMR má multidisciplinárny charakter. Obsahovo v sebe integruje filozofické, sociologické, psychologické a biologické poznatky o manželstve, rodinnom živote a intímnych vzťahoch. Je to ucelený systém výchovy a pôsobenia na žiakov, koncipovaná ako nadpredmetový a realizovaný cez jednotlivé edukačné predmety podľa špecifik a možnosti daného školského vzdelávacieho stupňa. Na každej škole je odporúčaný koordinátor VMR, ktorý zodpovedá za jej implementáciu do školskej edukácie i harmonizáciu časovo tematických plánov v rámci jednotlivých ročníkov.

CIELE PREDMETU

Ciele výchovy k manželstvu a rodičovstvu sú zamerané tak, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelávajúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvoriť optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia.

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania sa ciele dosiahnu prostredníctvom plnenia nasledovných čiastkových cieľov:

- pomáhať žiakom v procese sebauvedomovania a sebaúcty, rozvíjania tolerancie a zodpovednosti ako základných podmienok humánnych vzťahov medzi pohlaviami,
- dať žiakom ucelený etický systém, ktorý im osobne umožní osvojiť si spoločensky žiaduce a eticky správne postoje, názory a presvedčenie, aby vedeli správne hodnotiť vzťahy medzi pohlaviami, vzťahy v manželstve a v rodine,
- viesť žiakov k pochopeniu lásky ako základnej zložky sexuality,
- pripraviť žiakov na zodpovedné rozhodovanie v kritických oblastiach psychosexuálneho vývinu na základe mravných a všeobecne platných hodnôt a noriem,
- prispievať k prehĺbeniu poznatkov o sexuálnom rozmere nášho života a k jeho pochopeniu. V tomto procese sú podstatné city, hodnoty a kultivovaná komunikácia,
- sprostredkovať žiakom základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách v puberte, v týchto súvislostiach dať žiakom aj primerané informácie o anatómii a fyziológii rozmnožovacieho ústrojenstva ženy a muža, priblížiť im proces rozmnožovania, vnútro maternicový vývin plodu vrátane priebehu gravidity a pôrodu,
- vysvetliť žiakom význam plánovaného rodičovstva, význam harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, zásady rodinnej výchovy, práva a povinnosti rodičov a detí, zoznámiť ich s medzinárodnými konvenciami o právach dieťaťa a s Deklaráciou práv dieťaťa,
- vysvetliť žiakom možné riziká predčasných a rizikových sexuálnych aktivít, vrátane nežiaducej gravidity, interrupcie, pohlavných chorôb a nákazy HIV/AIDS,

- zoznámiť žiakov s metódami plánovaného rodičovstva - prirodzené ekologické metódy plánovaného rodičovstva založené na poznaní zákonitostí plodnosti ženy a rôzne metódy antikoncepcie, ich pozitívny či negatívny vplyv na zdravotný stav a vzájomný vzťah medzi mužom a ženou, či životné prostredie,
- vysvetliť žiakom nebezpečenstvo zneužívania drog pre reprodukčné zdravie a možnosti nákazy HIV/AIDS,
- naučiť žiakov odolávať negatívnym vplyvom rovesníckych skupín, rôznym médiám, ale naučiť ich aj aktívnej obrane pred možným sexuálnym zneužitím,
- rozvíjať u žiakov kritické myslenie pri hodnotení mediálnych produktov ponúkajúce rôzne životné štýly, modely správania sa muža a ženy i komercializáciu ľudskej sexuality,
- naučiť žiakov potrebným sociálnym zručnostiam, asertívnemu správaniu a empatie. V týchto súvislostiach im zdôrazniť význam sebaovládania a sebadisciplíny pri vytváraní kvalitných a rovnocenných medziľudských vzťahov.

9. ročník ZŠ - Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne

UČEBNÉ OSNOVY SÚ VYPRACOVANÉ K NOVÉMU VYUČOVACIEMU PREDMETU			
Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
5	I. Priateľstvo	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať osobitosti citového vývinu v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam pozitívneho vzťahu k druhým. ✓ Poznať zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Zdôvodniť význam priateľstva medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Poznať osobitosti náklonnosti, zamilovanosti a lásky. ✓ Vysvetliť a zdôvodniť význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. ✓ Poznať význam empatie ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. ✓ Otvorene komunikovať, tvorivo riešiť problémy vo vzťahoch.	✓ Citový vývin v období dospievania. ✓ Poznanie a pozitívny vzťah k druhým. ✓ Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Náklonnosť, zamilovanosť a láska. ✓ Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. ✓ Empatia ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. ✓ Otvorená komunikácia, tvorivé riešenie problémov vo vzťahoch.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	

Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania V. Úver a dlh - Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu. 1. Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.	✓ Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru. ✓ Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie. ✓ Identifikovať platený a prijatý úrok. ✓ Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. ✓ Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a význam nákupov na úver.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania V. Úver a dlh - Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu. 2. Zhodnotiť spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zdĺžením alebo ako ich zvládnuť.	✓ Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi. ✓ Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov. ✓ Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	II. Kultivované dospievanie	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam menštruácie, polúcie. ✓ Poznať a vysvetliť pojem: masturbácia. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť potrebu zvýšenej hygieny v období dospievania. ✓ Poznať a vymenovať vplyvy telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu. ✓ Poznať a vymenovať rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania. ✓ Poznať podstatu sexuality v živote človeka. ✓ Opísať kultivované a kultúrne prejavy sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka. ✓ Chápať princíp požiadavky pohlavnej zdržanlivosti (pohlavnej abstinencie) v období dospievania ako podmienku udržania a posilňovania sexuálneho (v zmysle definície WHO,1974) a reprodukčného zdravia. ✓ Poznať a vymenovať rozdiely medzi biologickou, psychologickou a sociálnou zrelosťou.	✓ Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Menštruácia, polúcia. ✓ Masturbácia. ✓ Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania. ✓ Vplyv telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu. ✓ Rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania. ✓ Sexualita v živote človeka. ✓ Kultivovaný a kultúrny prejav sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka. ✓ Požiadavka pohlavnej zdržanlivosti (pohlavnej abstinencie) v období dospievania ako podmienka udržania a posilňovania sexuálneho (v zmysle definície WHO,1974) a reprodukčného zdravia. ✓ Rozdiely medzi biologickou, psychologickou a sociálnou zrelosťou.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce	

	✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	III. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať stavbu a funkciu rozmnožovacích ústrojov. ✓ Charakterizovať proces oplodnenia. ✓ Charakterizovať proces priebehu gravidity. ✓ Charakterizovať vývin plodu. ✓ Charakterizovať proces pôrodu. ✓ Poznať podstatu starostlivosti o gravidnú ženu a plod. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam úcty a ohľaduplnosti k tehotnej žene. ✓ Charakterizovať starostlivosť o novorodenca (vyžaduje nielen poznanie ale i trpezlivosť a obetavosť). ✓ Charakterizovať prirodzenú výživu dieťaťa. ✓ Opísať negatívne vplyvy ohrozujúce zdravie a život plodu: drogy (alkohol, fajčenie, ďalšie drogové závislosti), stres, nesprávna výživa, rizikový spôsob života	✓ Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. ✓ Oplodnenie. ✓ Priebeh gravidity. ✓ Vývin plodu. ✓ Pôrod. ✓ Zásady starostlivosti o gravidnú ženu a plod. ✓ Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene. ✓ Starostlivosť o novorodenca vyžaduje nielen poznanie ale i trpezlivosť a obetavosť. ✓ Prirodzená výživa dieťaťa. ✓ Negatívne vplyvy ohrozujúce zdravie a život plodu: drogy (alkohol, fajčenie, ďalšie drogové závislosti), stres, nesprávna výživa, rizikový spôsob života
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií	

Osobný a sociálny rozvoj	✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	IV. Zodpovedný prístup k sexualite	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať sexualitu ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Charakterizovať proces nebezpečenstva citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Poznať a vymenovať zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu. ✓ Charakterizovať vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšiu prevenciu pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. ✓ Poznať a vymenovať riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá. ✓ Poznať a vymenovať optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo. ✓ Poznať spôsoby predchádzania konfliktov. ✓ Charakterizovať proces plánovaného rodičovstva. ✓ Poznať základné poučenia o prirodzených, ekologických metódach plánovaného rodičovstva a o antikoncepcii.	✓ Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu. ✓ Vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšia prevencia pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. ✓ Riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá. ✓ Optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo. ✓ Spôsoby predchádzania konfliktov. ✓ Plánované rodičovstvo. ✓ Základné poučenie o prirodzených, ekologických metódach plánovaného rodičovstva a o antikoncepcii.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania VI. Sporenie a investovanie - Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi. 1. Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.		✓ Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu ✓ Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. ✓ Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.	
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania VI. Sporenie a investovanie - Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v 2. Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.		✓ Vysvetliť, ako sa môže meniť hodnota investície.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce	

	✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
5	V. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Poznať zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS. ✓ Drogy v období gravidity a počas dojčenia. ✓ Poznať riziká drog pre plod a novorodenca. ✓ Poznať význam učenia sa odolávaniu tlaku okolia. ✓ Poznať význam rozvíjania asertívnych techník. ✓ Poznať význam schopnosti povedať nie.	✓ Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS. ✓ Drogy v období gravidity a počas dojčenia. ✓ Riziká pre plod a novorodenca. ✓ Učiť sa odolávať tlaku okolia. ✓ Rozvíjanie asertívnych techník. ✓ Vedieť povedať nie.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania V. Úver a dlh - Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu. 1. Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.		✓ Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru. ✓ Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie. ✓ Identifikovať platený a prijatý úrok. ✓ Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. ✓ Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a význam nákupov na úver.	

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
2	VI. Zásady bezpečného správania	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať charakteristické prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Poznať nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. ✓ Poznať spoločenskú a osobnú ochranu pred týmito sociálno-patologickými prejavmi. ✓ Opísať prípravu detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií. ✓ Poznať problematiku komerčného sexuálneho zneužívania detí.	✓ Prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. ✓ Spoločenská a osobná ochrana pred týmito sociálno-patologickými prejavmi. ✓ Príprava detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií. ✓ Problematika komerčného sexuálneho zneužívania detí.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií	

Osobný a sociálny rozvoj	✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

8. ročník ZŠ - Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne

UČEBNÉ OSNOVY SÚ VYPRACOVANÉ K NOVÉMU VYUČOVACIEMU PREDMETU			
Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
10	I. Priateľstvo	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať osobitosti citového vývinu v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam pozitívneho vzťahu k druhým. ✓ Poznať zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Zdôvodniť význam priateľstva medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Poznať osobitosti náklonnosti, zamilovanosti a lásky. ✓ Vysvetliť a zdôvodniť význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov.	✓ Citový vývin v období dospievania. ✓ Poznanie a pozitívny vzťah k druhým. ✓ Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Náklonnosť, zamilovanosť a láska. ✓ Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania IV. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi - Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.		✓ Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. ✓ Rozlíšiť pravidelné a nepravidelné príjmy a výdavky. ✓ Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť. ✓ Diskutovať o prvkoch osobného rozpočtu, (príjmy, výdavky a úspory).	

1. Vypracovať osobný finančný plán.	✓ Zostaviť rozpočet domácnosti. ✓ Poznať typy rozpočtov a ich odlišnosti (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny. ✓ Vypočítať percentuálny podiel pripadajúci na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu. ✓ Charakterizovať hlavné prvky jednoduchého závetu.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania IV. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi- Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti. 2. Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.	✓ Charakterizovať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. ✓ Opísať moderné spôsoby platenia. ✓ Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné), podľa technológie (s magnetickým prúžkom a čipom) a podľa spôsobu prevedenia (embosované, neembosované, virtuálne). ✓ Nájsť informácie z internetu o rôznych virtuálnych menách. ✓ Charakterizovať funkciu elektropeňažných inštitúcií. ✓ Uviesť príklady použitia hotovostného a bezhotovostného platobného styku. ✓ Vyhľadať trendy bezhotovostných operácií.

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
15	II. Kultivované dospievanie	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam menštruácie, polúcie. ✓ Poznať a vysvetliť pojem: masturbácia. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť potrebu zvýšenej hygieny v období dospievania. ✓ Poznať a vymenovať vplyvy telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu. ✓ Poznať a vymenovať rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania. ✓ Poznať podstatu sexuality v živote človeka. ✓ Opísať kultivované a kultúrne prejavy sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka.	✓ Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Menštruácia, polúcia. ✓ Masturbácia. ✓ Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania. ✓ Vplyv telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu. ✓ Rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania. ✓ Sexualita v živote človeka. ✓ Kultivovaný a kultúrny prejav sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií	

	✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
15	III. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať stavbu a funkciu rozmnožovacích ústrojov. ✓ Charakterizovať proces oplodnenia. ✓ Charakterizovať proces priebehu gravidity. ✓ Charakterizovať vývin plodu. ✓ Charakterizovať proces pôrodu. ✓ Poznať podstatu starostlivosti o gravidnú ženu a plod. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam úcty a ohľaduplnosti k tehotnej žene. ✓ Charakterizovať starostlivosť o novorodenca (vyžaduje nielen poznanie ale i trpezlivosť a obetavosť).	✓ Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. ✓ Oplodnenie. ✓ Priebeh gravidity. ✓ Vývin plodu. ✓ Pôrod. ✓ Zásady starostlivosti o gravidnú ženu a plod. ✓ Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene. ✓ Starostlivosť o novorodenca vyžaduje nielen poznanie ale i trpezlivosť a obetavosť.
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	

	✓ uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
10	IV. Zodpovedný prístup k sexualite	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať sexualitu ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Charakterizovať proces nebezpečenstva citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Poznať a vymenovať zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu. ✓ Charakterizovať vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšiu prevenciu pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. ✓ Poznať a vymenovať riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá. ✓ Poznať a vymenovať optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo. ✓ Poznať spôsoby predchádzania konfliktov.	✓ Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu. ✓ Vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšia prevencia pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. ✓ Riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá. ✓ Optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo. ✓ Spôsoby predchádzania konfliktov.

Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania IV. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi - Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti. 3. Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.	✓ Opísať tvorbu ceny ako súčasť nákladov, zisku, DPH ✓ Zhodnotiť vplyv ponuky a dopytu na tvorbu ceny a jej zmeny. ✓ Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze. ✓ Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a mienaní finančných prostriedkov. ✓ Kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania IV. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi - Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti. 4. Vysvetliť daňový a odvodový systém.	✓ Vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu. ✓ Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní. ✓ Použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
10	V. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Poznať zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS. ✓ Drogy v období gravidity a počas dojčenia. ✓ Poznať riziká drog pre plod a novorodenca. ✓ Poznať význam učenia sa odolávaniu tlaku okolia.	✓ Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS. ✓ Drogy v období gravidity a počas dojčenia. ✓ Riziká pre plod a novorodenca. ✓ Učiť sa odolávať tlaku okolia.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania IV. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi - Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti. 5. Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.		✓ Analyzovať súvislosť filantropie s osobným rozpočtom ✓ Opísať možnosti účasti na charitatívnych aktivitách.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov	

	✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
--	---

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
6	VI. Zásady bezpečného správania	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať charakteristické prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Poznať nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. ✓ Poznať spoločenskú a osobnú ochranu pred týmito sociálno-patologickými prejavmi. ✓ Opísať prípravu detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií.	✓ Prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. ✓ Spoločenská a osobná ochrana pred týmito sociálno-patologickými prejavmi. ✓ Príprava detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	

7. ročník ZŠ - Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne

UČEBNÉ OSNOVY SÚ VYPRACOVANÉ K NOVÉMU VYUČOVACIEMU PREDMETU			
Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
5	I. Priateľstvo	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať osobitosti citového vývinu v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam pozitívneho vzťahu k druhým. ✓ Poznať zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Zdôvodniť význam priateľstva medzi chlapcami a dievčatami.	✓ Citový vývin v období dospievania. ✓ Poznanie a pozitívny vzťah k druhým. ✓ Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania III. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca. Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu. 1. Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby.			✓ Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny. ✓ Vysvetliť, kedy šoriť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania III. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca. Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu. 2. Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.	✓ Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní. ✓ Porovnať osobné zručnosti a záujmy s rôznymi kariérnymi možnosťami. ✓ Uviesť príklad úspešných jedincov v ekonomickej oblasti.
---	--

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	II. Kultivované dospievanie	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam menštruácie, polúcie. ✓ Poznať a vysvetliť pojem: masturbácia. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť potrebu zvýšenej hygieny v období dospievania. ✓ Poznať a vymenovať vplyvy telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu. ✓ Poznať a vymenovať rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania.	✓ Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Menštruácia, polúcia. ✓ Masturbácia. ✓ Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania. ✓ Vplyv telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu. ✓ Rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
--	--

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	III. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať stavbu a funkciu rozmnožovacích ústrojov. ✓ Charakterizovať proces oplodnenia. ✓ Charakterizovať proces priebehu gravidity. ✓ Charakterizovať vývin plodu. ✓ Charakterizovať proces pôrodu. ✓ Poznať podstatu starostlivosti o gravidnú ženu a plod.	✓ Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. ✓ Oplodnenie. ✓ Priebeh gravidity. ✓ Vývin plodu. ✓ Pôrod. ✓ Zásady starostlivosti o gravidnú ženu a plod.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií		

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
6	IV. Zodpovedný prístup k sexualite	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať sexualitu ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Charakterizovať proces nebezpečenstva citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Poznať a vymenovať zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu. ✓ Charakterizovať vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšiu prevenciu pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. ✓ Poznať a vymenovať riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá.	✓ Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu. ✓ Vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšia prevencia pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. ✓ Riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania III. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca. Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu. 3. Identifikovať zdroje osobných príjmov.		✓ Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). ✓ Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora).	
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania II. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí - Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách. 1. Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.		✓ Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. ✓ Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
4	V. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Poznať zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS. ✓ Drogy v období gravidity a počas dojčenia.	✓ Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS. ✓ Drogy v období gravidity a počas dojčenia.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania II. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí - Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách. 1. Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.		✓ Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. ✓ Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov		

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
4	VI. Zásady bezpečného správania	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať charakteristické prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Poznať nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. ✓ Poznať spoločenskú a osobnú ochranu pred týmito sociálno-patologickými prejavmi.	✓ Prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. ✓ Spoločenská a osobná ochrana pred týmito sociálno-patologickými prejavmi.
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane	

Ochrana života a zdravia	✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií

6. ročník ZŠ - Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne

UČEBNÉ OSNOVY SÚ VYPRACOVANÉ K NOVÉMU VYUČOVACIEMU PREDMETU			
Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
10	I. Priateľstvo	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať osobitosti citového vývinu v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam pozitívneho vzťahu k druhým. ✓ Poznať zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Zdôvodniť význam priateľstva medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Poznať osobitosti náklonnosti, zamilovanosti a lásky. ✓ Vysvetliť a zdôvodniť význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. ✓ Poznať význam empatie ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. ✓ Otvorene komunikovať, tvorivo riešiť problémy vo vzťahoch.	✓ Citový vývin v období dospievania. ✓ Poznanie a pozitívny vzťah k druhým. ✓ Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Náklonnosť, zamilovanosť a láska. ✓ Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. ✓ Empatia ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. ✓ Otvorená komunikácia, tvorivé riešenie problémov vo vzťahoch.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
5	II. Kultivované dospievanie	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam menštruácie, polúcie. ✓ Poznať a vysvetliť pojem: masturbácia. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť potrebu zvýšenej hygieny v období dospievania.	✓ Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Menštruácia, polúcia. ✓ Masturbácia. ✓ Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
5	III. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať stavbu a funkciu rozmnožovacích ústrojov. ✓ Charakterizovať proces oplodnenia. ✓ Charakterizovať proces priebehu gravidity. ✓ Charakterizovať vývin plodu.	✓ Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. ✓ Oplodnenie. ✓ Priebeh gravidity. ✓ Vývin plodu.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
5	IV. Zodpovedný prístup k sexualite	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať sexualitu ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Charakterizovať proces nebezpečenstva citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Poznať a vymenovať zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu.	✓ Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania III. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca. Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu. 3. Identifikovať zdroje osobných príjmov.		✓ Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). ✓ Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora).	
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania II. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí - Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách. 1. Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.		✓ Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. ✓ Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
--	--

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
5	V. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Poznať zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS.	✓ Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania II. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí - Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách. 1. Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.		✓ Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. ✓ Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci		
Prierezová téma naplnená v rámci	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti		

tematického celku Mediálna výchova	✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
---------------------------------------	--

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
3	VI. Zásady bezpečného správania	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať charakteristické prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Poznať nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí.	✓ Prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí.
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
	Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	

5. ročník ZŠ - Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne

UČEBNÉ OSNOVY SÚ VYPRACOVANÉ K NOVÉMU VYUČOVACIEMU PREDMETU			
Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
15	I. Priateľstvo	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať osobitosti citového vývinu v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam pozitívneho vzťahu k druhým. ✓ Poznať zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Zdôvodniť význam priateľstva medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Poznať osobitosti náklonnosti, zamilovanosti a lásky. ✓ Vysvetliť a zdôvodniť význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. ✓ Poznať význam empatie ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. ✓ Otvorene komunikovať, tvorivo riešiť problémy vo vzťahoch.	✓ Citový vývin v období dospievania. ✓ Poznanie a pozitívny vzťah k druhým. ✓ Poznanie a pozitívny vzťah k druhým. ✓ Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. ✓ Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami. ✓ Náklonnosť, zamilovanosť a láska. ✓ Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. ✓ Empatia ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. ✓ Otvorená komunikácia, tvorivé riešenie problémov vo vzťahoch.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
15	II. Kultivované dospievanie	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť význam menštruácie, polúcie. ✓ Poznať a vysvetliť pojem: masturbácia. ✓ Poznať, vysvetliť a zdôvodniť potrebu zvýšenej hygieny v období dospievania.	✓ Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. ✓ Menštruácia, polúcia. ✓ Masturbácia. ✓ Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
15	III. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať a vymenovať stavbu a funkciu rozmnožovacích ústrojov. ✓ Charakterizovať proces oplodnenia. ✓ Charakterizovať proces priebehu gravidity. ✓ Charakterizovať vývin plodu.	✓ Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. ✓ Oplodnenie. ✓ Priebeh gravidity. ✓ Vývin plodu.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií	

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	IV. Zodpovedný prístup k sexualite	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať sexualitu ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Charakterizovať proces nebezpečenstva citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Poznať a vymenovať zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu.	✓ Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. ✓ Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. ✓ Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania III. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca. Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu. 3. Identifikovať zdroje osobných príjmov.		✓ Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). ✓ Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora).	
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania II. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí - Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách. 1. Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.		✓ Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. ✓ Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj		✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova		✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia		✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci	

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
--	--

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	V. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Charakterizovať drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Poznať zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS.	✓ Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie - strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. ✓ Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS.
Implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania II. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí - Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách. 1. Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.		✓ Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. ✓ Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.	
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci		

Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
--	--

Počet hodín	Tematický celok Vzdelávacia oblasť	Výkonový štandard - výstup	Obsahový štandard - obsah
7	VI. Zásady bezpečného správania	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ Poznať charakteristické prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Poznať nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí.	✓ Prejavy týrania a zneužívania detí. ✓ Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Osobný a sociálny rozvoj	✓ porozumieť sebe a iným ✓ optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií ✓ uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej ✓ osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce ✓ nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce ✓ získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií ✓ rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Multikultúrna výchova	✓ rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti ✓ spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry ✓ akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu ✓ uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Ochrana života a zdravia	✓ rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie ✓ osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane ✓ pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života ✓ vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci		
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova	✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov ✓ osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov ✓ nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií		